

SŁOWO

WILNO, Sobota 23 maja 1931 r.

Redakcja i Administracja, Wilno Zamkowa 2 i Ad. Mickiewicza 4. Otwarta od g. 9 do 4. Tel: Redakcji 17-82, Administr. 228.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł., zagranicę 7 zł. Konto czekowe P.K.O. Nr. 80259. W sprzedaży detal. cena pojedynczego n-ru 20 gr.

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetryowy jednoszpaltowy na stronie 2-iej i 3-iej gr. 40. Za tekstem 15 gr. Komunikaty oraz nadesłane milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świętecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagraniczne 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr.

PRZEDSTAWICIELSTWA:

BIENIAKONIE — Bufet Kolejowy.
BRASLAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
BARANOWICZE — ul. Szeptyckiego — A. Łaszuk.
DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
DUKSZTY — Bufet Kolejowy.
GLEBOKIE — ul. Zamkowa — W. Włodzimierow.
GRÓDNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
HORODZIEJ — Dworzec Kolejowy — K. Smarzyński.
IWIEŃC — Sklep tytoniowy — S. Zwierzyński.
KLECK — Sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13 — S. Mateski.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

NIESWIEZ — ul. Ratuszowa — Księgarnia Jazwskiego.
NOWOGRODEK — Kiosk St. Michalskiego.
N. SWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
OSZMIANA — Księgarnia Spółdz. Naucz.
PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
POSTAWY — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej.
SŁONIM — Księgarnia D. Lubowskiego, ul. Mickiewicza 13.
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
ST. SWIECIANY — ul. Rynek 9 — N. Tarasiejski.
WILEJKĄ POWIATOWĄ — ul. Mickiewicza 24, F. Juczewska.
WARSZAWA — T-wo Księg. Kol. „Ruch”.

Głos księdza biskupa Grzegorza Chomyszyna

Dyskusja na temat obrządku wschodniego znów się ożywiła. Zostały wypowiedziane zdania, wzajemnie się zwalczające. Znacząco się pewne roznamietnie po obu stronach. W porę więc rozlega się całkiem niezależny głos jednego z najwybitniejszych, najgłębiej myślących i najodważniejszych kapłanów Kościoła Grecko-Katolickiego w Polsce, ks. Biskupa Chomyszyna.

Ksiądz Biskup ogłosił niedawno list pasterki do kleru diecezji stanisławowskiej w sprawie bizantyzyzmu. Mówiąc o stosunkach, panujących w Kościele Grecko-Katolickim, Ksiądz Biskup poruszył kilkakrotnie sprawę najnowszej akcji unijnej. Te właśnie myśli wybitnego kapłana unickiego podajemy niżej w ścisłym tłumaczeniu z ukraińskiego, pozwalając sobie podkreślić zdania, zasługujące na szczególną uwagę.

W dzisiejszym moim liście pragnę zwrócić uwagę przedewszystkiem na to, jak działają namiętności, upozorowane fałszywymi doktrynami i zwodniczymi teoriami religijnymi. Zastraszają przykład mamy w działaniach kasty faryzeuszów ze Starego Testamentu. Faryzeusze byli uważani za gorliwych wyznawców prawa Mojżeszowego, za znawców i strażników Pisma św.; ubrani zaś w togi nauczycieli, zdobyli w narodzie wielki wpływ i znaczenie. Jedną z ich gorliwość polegała na zewnętrnej formie, na wynalezieniu różnych, w nieskończoność ilości, aż nie do wytrzymań formalności obrzędowych i przytem lekceważyli oni wewnętrzne życie i doszli do tego, że prawdę własną postawili ponad prawdę Bożą... Nazewnątr było przywiązanie do obrzędowej formalności, — aż do zabobonu — wewnątrz była pustka, granicząca z utratą wiary...

„Duch bizantyzyzmu, dążąc do coraz większych wpływów, do coraz skuteczniejszego przyciągania i mamienia, a wskutek tego do coraz bardziej stanowczego odwrócenia uwagi od wewnętrznej doskonałości się przekształcił się w pewien system i nabrał kolorytu zasad doktrynerskich. Zamiast życia z nadprzyrodzoną wiarą i taską, jako główny cel działalności duchowej, wysunął formalności obrzędowe; wskutek czego pod tą zewnętrzą powłoką obrzędową wytworzyła pustka i zgnity rozkład w całym życiu cerkiewno-religijnym...”

„System bizantyński zniszczył wewnętrznie uduchowionego człowieka, wprowadził ducha świeckiego; nazewnątr obwarował się jakby granitowym murem stywniej i martwej obrzędowości i w ten sposób uniemożliwił nawrócenie się i zjednoczenie z macierzystym Kościołem katolickim.

Duch bizantyński zdeprawował cały Wschód, wywołując rozkład życia duchowego. Jednak sam nie zginął; przeniósł swe panowanie gdzie indziej, a mianowicie, do Rosji, gdzie jego panowanie doszło do pełnego rozkwitu. Tu cesaropapizm wykazał całą swoją władzę. Car rosyjski przywłaszczył sobie całkowitą, nieograniczoną władzę nad Cerkwią, stając się jej głową. Patriarchat w Moskwie został zniszczony, natomiast zorganizowano, jako najwyższą instytucję cerkiewną — „Świątobliwy Synod”, którego kierownikiem był świecki urzędnik, zwany ober-prokuratorom...

„Miara miłosierdzia i cierpliwości Bożej nad Rosją — wyczerpała się. Żadne państwo nie odczuło tak dotkliwie palca sprawiedliwości Bożej, jak Rosja. Rosja, coppersada, była kolosem, ale na glinianych nogach i dlatego tak haniebnie się rozspadała. Przedtem Rosja była postrachem Europy, po upadku zaś jest postrachem netylko Europy, ale i całego świata.

„I czemuż jest bolszewizm? Jest on najwyższym wykitem do ostatniego cała posunięciem i do ostatecznej konsekwencji zrealizowanym bizantyzyzmem, zaszczepionym Rosji. Więcej: można powiedzieć, że bolszewizm jest ostatnim ogniem łańcucha, którego pierwszem ogniem była sekta faryzeuszy. W innej formie ta sama treść, pod inną nazwą — ten sam cel...”

W tej części Polski, która niegdyś była pod zaborem rosyjskim, dla świeżo zjednoczonych z Kościołem katolickim ludzi został obecnie wprowadzony obrządek pod nazwą „wschodnio-

SPRAWA GDAŃSKA NA FORUM L. N. Zaproponowane półśrodki zmusiły ministra Zaleskiego do wstrzymania się od głosowania

RAPORT HENDERSONA

GENEWA. (Pat). — Na piątkowej popołudniowym posiedzeniu Rady przedstawiciel W. Brytanji złożył raport w sprawie stosunków polsko-gdańskich. Jak wiadomo, od kilku dni trwały układy między sekretarjatem, stronami i sprawozdawcą co do treści raportu i rezolucji dla Rady, jednak z powodu oporu przedstawicieli Gdańska żadnej jednomyślnej redakcji nie można było osiągnąć.

Raport Hendersona przypomina wstępnie główne punkty nadzwyczajnego raportu wysokiego komisarza Ligi hr. Gravina, w którym ten stwierdza poważny kryzys w Gdańsku. Przypomina również Henderson, że wysoki komisarz w raporcie swym stwierdza, że obecny stan rzeczy nie wywołuje potrzeby zastosowania art. 1 rezolucji Rady z roku 1921. Powyższa rezolucja Rady mówi o ewentualnej obronie terytorjum Gdańska, jak również utrzymaniu porządku na terenie Gdańska przy pomocy sił policyjnych lub zbrojnych Polski. Sprawozdawca wyraża przypuszczenie, że Rada jednomyślnie wyraziła zaufanie dla akcji wysokiego komisarza i w celu dokładnego sprzezwania kompetencji wysokiego komisarza Hendersona przypomina, jakie funkcje posiada wysoki komisarz.

Henderson podkreśla, że uważa za pożyteczne kroki powzięte przez wysok. kom. wobec senatu w.m. Gdańska w celu ukrócenia nadużywania munitur dla celów demagogicznych i wyraża przekonanie iż Rada poleci wysok. czasie rozmów jakie prowadził w Genewie, z przedstawicielami stron zainteresowanych i wysokim komisarzem, sygnalizowano mu o licznych manifestacjach, skierowanych wyraźnie przeciwko statutowi w. miasta.

W zakończeniu Henderson proponuje następujący tekst rezolucji: „Rada przyjmuje raport sprawozdawcy i jego konkluzje. Rada odwołuje się do stron z apelem zalecając i mpowieczając wszelkich środków dla przywrócenia ładu, zautania i współpracy w stosunkach gdańsko-polskich i dla uspokojenia opinii publicznej obu krajów. Rada zaleca wysokiemu komisarzowi przygotowanie drugiego raportu co do sytuacji w Gdańsku dla przyszłej sesji Rady”.

Po wysłuchaniu raportu Hendersona, minister Zaleski wygłosił następującą krótką deklarację: „Sprawa, — którą się tutaj zajmujemy, — mówił minister Zaleski — wniesiona została na Radę przez wysokiego komisarza Ligi i nie stanowi bynajmniej konfliktu pomiędzy w.m. Gdańskiem a Polską. Rząd mój wysoce się interesuje stanem rzeczy na terytorjum wolnego miasta. Ze względu na to, że środki tutaj proponowane nie wydają mi się dostateczne dla naprawy sytuacji, którą przedstawia nam wysoki komisarz w swoim raporcie dn. 25 kwietnia rb. — wstrzymałem się od głosowania”.

Po ministrze Zaleskim zabrał głos prezydent senatu Ziehm, który zaznaczył, że ponieważ min. Zaleski nie podjął dyskusji na temat raportu, przeto i on nie przedstawia swoich uwag. Ziehm zapowiada wszczęcie układu z rządem polskim i wysokim komisarzem, któremu przy tej okazji wyraża zaufanie.

Następnie przemawiał wysoki komisarz hr. Gravina, wyrażając nadzieję że w następnym swym raporcie będzie miał okazję stwierdzić poprawę tych stosunków polsko-gdańskich.

Na zakończenie debaty Henderson apeluje do senatu wolnego m. aby w interesie Gdańska zastosował na wszelkie środki dla przeciwdziałania ewentualnym niepokojom i nieporządkom, które spowodować mogą poważne konsekwencje i narazić na szwank stosunki polsko-gdańskie. Raport i konkluzja zostały przez Radę przyjęte, poczem przewodn. Curtius wygłosił parę słów, z pośród których końcowe zdanie wzbudziło poruszenie na sali. Curtius mianowicie odwołał się w imieniu Rady do obydwu stron, aby dały dowód bezstronności i aby wstrzymały się od wszelkich prowokacji. Według dotychczasowej praktyki Rady oświadczenie przewodniczącego w których zawarty jest apel do członków Rady zwykle zostały uprzednio uzgodnione pomiędzy członkami Rady.

W tym wypadku takiego uzgodnienia nie było, to też to oświadczenie niemieckiego min. spraw zagranicznych nie znalazło naogół aprobaty.

NOWY PREZYDENT RADY PORTU W. M.

GENEWA. (Pat) — Na poufnym posiedzeniu Rady manowano nowego prezydenta rady portu w Gdańsku w osobie P. Benizera, dyrektora departamentu konsularnego w Bernie. Przy tej okazji komisarz Rzeczypospolitej w Gdańsku Sztarzbürger wyraził podziękowanie ustępującemu prezydentowi Loesowi.

Trybunał w Hadze orzeknie:

JAK NALEŻY INTERPRETOWAĆ ARTYKUŁ O ZABEZPIECZENIU POLAKÓW W GDAŃSKU

GENEWA. (PAT) — Rada przyjęła na wniosek min. Hendersona tekst zapytania wystosowanego do Trybunału w Hadze na skutek odnośnego wniosku wysokiego komisarza Ligi hr. Gravina w sprawie zabezpieczenia praw obywateli polskich w Gdańsku. Chodzi tu o interpretację art. 104 traktatu Wersalskiego i art. 33 konwencji genewskiej.

GRAVINA POZOSTAJE W GDAŃSKU

GENEWA. 22. 5. (tel. wł. „Słowa”) — W związku z przyjęciem przez Radę Ligi Narodów na posiedzeniu południowym referatu min. Hendersona i rezolucji w sprawach polsko-gdańskich, pismo dymisyjne wysokiego komisarza markiza Gravina stało się nieaktualne. Markiz Gravina pozostanie wobec tego na swem stanowisku w Gdańsku przez okres dalszych lat 3-ch.

SPRAWY GÓRNOŚLĄSKIE W GENEWIE

GENEWA. 22. 5. (tel. wł. „Słowa”) — Sprawy górnośląskie spadły z porządku dziennego obrad dzisiejszego posiedzenia na skutek starań Niemców. Jak wiadomo sprawozdanie polskie, stanowiące przedmiot obrad, jest bardzo niewygodne dla dr. Curtiusa, który też zawiadomił Sekretarjat Generalny Ligi Narodów że nie miał jeszcze czasu przestudjować wyjaśnień polskich i prosi o odroczenie rozprawy do jutra.

Dziś zakończenie sesji Rady

GENEWA, 22. V. (Tel. wł. „Słowa”). Rada Ligi Narodów zakończy swą 63-cią sesję w ciągu soboty dnia 23 b. m. Wyjazd wszystkich delegacji oczekiwany jest w sobotę wieczorem. Minister Zaleski udaje się na kilkudniowy wycieczek do Francji w okolice Dion. Min. Briand wyjechał w piątek.

traktował go pod kątem widzenia rosyjskiego nacjonalizmu, lub też nie przyczynił się, chociażby w dobrej wierze, do wprowadzenia u nas synodalnego rosyjskiego obrządku pod nazwą „bizantyńsko-słowiańskiego”, co mogłoby pociągnąć za sobą niepożądane

następstwa dla sprawy Kościoła a dla samego Towarzystwa Jezusowego — wielkie przykrości. Niech Zakończ T.J. przyjmie do swego sumienia te słowa, wypowiedziane z sumienia katolickiego Biskupa.

SYTUACJA MIĘDZYNARODOWA

w oświetleniu „Times’a”

The Times 14 V. zamieszcza list do redakcji Frank Simonds’a, w którym autor, stwierdzivszy konsolidację opinii niemieckiej co do programu polityki niemieckiej, pisze: „Każdy rząd niemiecki żądał jako ceny za współpracę z innymi państwami europejskimi rewizji granic wschodnich, Anschlussu, parytetu w zbrojeniach, co oznacza dzisiaj ponowne zbrojenie się i wreszcie — anulowania odszkodowań”.

„Swe wrazenia z Polski autor streszcza w następujący sposób: „Jest rzeczą zupełnie jasną, że jeśli, chociażby o rewizję granic, to Polska bez względu na to, czy będzie przez nią opuszczona, stanie do walki przeciwko samym Niemcom, lub nawet przeciwko Niemcom, popartym przez Sowiety”.

Czechosłowacja — zdaniem autora — będzie przeciwstawiała się Anschlussowi do upadłego (to the death). We Francji daje się zauważyć wzrost poczucia narodowego, które dyktuje bezkompromisowe stanowisko w sprawie zbrojeń niemieckich i Anschlussu. Najogólniejsza atmosfera europejska jest bardziej nasycona obecnie niż była kiedykolwiek od czasu okupacji Rury i w wielu wypadkach przypomina sytuację na krótko przed wielką wojną. W takiej atmosferze przygotowuje się konferencję rozbrojeniową. Konferencja ta — zdaniem autora — ma mało szans powodzenia. „Jest jawnym sekretem, — pisze autor — jeżeli konferencja ta zawiędzie, to Niemcy opuszczą Ligę Narodów. Jeżeli natomiast zwyciężyby na konferencji niemiecki punkt widzenia, to Polska zmuszona byłaby do wystąpienia z Ligi”. Autor doradza w konkluzji odroczenie konferencji rozbrojeniowej.

KOMISJA STUDJÓW EUROPEJSKICH

GENEWA. (Pat) — Zamykając sesję komisji studjów europejskich, Briand wygłosił przemówienie, w którym brem w dalszym ciągu w sposób niezwykły wymowny skreślił obraz panującego w Europie chaosu gospodarczego, zaznaczając, że niebezpieczeństwo to zostało szybko dostrzeżone.

Każdy wspomaga teraz swego sąsiada — mówi Briand — jutro powstanie w Europie instytucja wzajemnej pomocy. Komisja studjów europejskich rozwija coraz skuteczniejszą działalność w porozumieniu z instytucją macyerst — z Ligą Narodów.

Istniała obawa co do technicznej strony tej współpracy, — tymczasem obie instytucje pracują z całym powodzeniem, równoległe przyczyniając się do zorganizowania pokoju, opierając się na wspólnych ideałach. Prawdopodobnie nie zobaczą triumfu niektórych drogiach nam idei — mówił Briand — jestem jednak pewny, że inicjatywa rusza nie pójdzie w zapomnienie. Dzieki jej panom za współpracę, która ułatwiła mi moją rolę przewodniczącego i pozwoliła, że mogę wziąć udział w naszych sukcesach.

W imieniu zebranych przemówił Henderson, składając hołd zasługom Brianda.

Następnie posiedzenie wyznaczono na dzień 3 września.

MIN. ZALESKI ROZMAWIAŁ Z SCHOBEREM

GENEWA. (Pat) — Min. Zaleski odbył dziś z wicekanclerzem Schoberem rozmowę, która wykazała zgodność obu rządów co do dalszej współpracy nad utrzymaniem dotychczasowych przyjaznych stosunków między Polską a Austrią. Omawiano też aktualne zagadnienia gospodarcze.

PRZYJĘCIE SPRAWOZDANIA KOM. REDAKCYJNEGO

GENEWA. (Pat) — Komisja studjów nad uniją europejską przyjęła sprawozdanie komiteju redakcyjnego, pomimo pewnych zastrzeżeń ze strony Szwecji, Danji, Norwegii i ZSSR co do cel preferencyjnych. Litwinowie wystąpili z propozycją natychmiastowego podpisania paktu o nieagresji gospodarczej. Ministrowie spraw zagranicznych Turcji, Niemiec, Anglii i Litwy przyjęli propozycję Litwinowa, poczem Henderson

zaproponował odesłanie projektu do komisji koordynacji gospodarczej.

ROSJA SOWIEKA A W.M. GDAŃSK

BERLIN. (Pat) — Biuro Wolffa w dejeszy z Genewy donosi, że Litwinowie w rozmowie z prezydentem senatu gdańskiego „r. Ziehmem podkreślił zainteresowanie rządu sowieckiego sprawami, dotyczącymi wolnego miasta, zwłaszcza rozwoju jego życia gospodarczego. Rząd sowiecki — oświadczył Litwinow — uczyni ze swej strony wszystko celem rozbudowy i zacieśnienia stosunków z Gdańskiem. Poza Niemcami żadne państwo nie odnosi się z taką sympacją do wolnego miasta Gdańska, jak ZSSR.

KONOWALEC NA WODNI

Ze strony ołowienia Konowalec i polityków szukających okazji do wrogiej Polsce propagandy, czynione są usilne starania, by wprowadzono na jutrzejsze posiedzenie Rady sprawę skarg ukraińskich.

Ks. Wilhelm w Gdańsku

GDANSK. (Pat) — W piątek o godz. 8 rano przybył z Berlina zaproszony przez autecznych hitlerowców ksiądz August Wilhelm prusk. Wieczorem ksiądz August Wilhelm był obecny na dwóch wielkich zebraniach hitlerowców, odbywających się w Gdańsku i Sopotach, gdzie wygłosił przemówienia.

Briand pozostanie w rządzie

ULEGAJĄC PRESJI SWYCH KOLEGÓW POLITYCZNYCH
PARYŻ. (PAT). — Powrót Brianda stawia na porządku dziennym kwestię dymisji, zgłoszonej przez niego 14 bm. nabezant po dokonanych w Wersalu wyborach prezydenta republiki. Aczkolwiek w kołach zbliżonych do Brianda oświadcza, że niema on zamiaru ocać swej dymisji, panuje jednak przekonanie, iż ulegając prośbom kolegów i przyjaciół politycznych, zgodzi się Briand prawdopodobnie pozostać na stanowisku ministra spraw zagranicznych. Prasa kwestuje, ta dziś bardzo się zajmuje. Ton dzienników opozycyjnych stał się daleko więcej umiarkowany. Niektórzy z przeciwników Brianda wobec wyników osiągniętych przez niego w Genewie sami przyznają skuteczność wysiłków Brianda. Co się tyczy prasy lewicowej, to prowadzi ona właściwie kampanję za pozostaniem Brianda u steru polityki zagranicznej Francji.

Dookoła unji niemiecko-austriackiej

WIEDEŃ PAT. „Neue Freie-Prese“ donosi z Berlina, że rząd niemiecki jest zdecydowany nadal przeprowadzać unję celną niemiecko-austriacką. Rząd niemiecki dotrzyma swego przyrzeczenia, danego w Genewie i nie będzie prowadził rokowań z Austrią aż do decyzji Trybunału Haskiego. Znaczy to, że do tego czasu nie przybędzie żadna delegacja niemiecka do Wiednia, ani też austriacka do Berlina w sprawie unji celnej. Natomiast prace przygotowawcze nie będą przerwane. Miarodajne koła berlińskie są przekonane, że Międzynarodowy Trybunał w Hadze uzna uprawnienie stanowisko Niemiec i Austrii. Gdyby orzeczenie w tym duchu zostało w Hadze wydane, a mimo to próbowano w Genewie na sesji wrześniowej wszcząć krytykę polityczną projektu unji celnej i poddać w ten sposób Niemcy niejako kontroli politycznej, wówczas byłby niemiecki minister spraw zagranicznych zdecydowany opuścić Genewę i nie wziąć udziału w dyskusji politycznej Rady Ligi Narodów.

Kryzys gabinetowy w Belgji

BRUKSELA. (Pat) — W związku z kryzysem gabinetowym król rozpoczął narady z przywódcami poszczególnych stronnictw. Misję utworzenia gabinetu otrzyma prawdopodobnie przywódca chrześcijańskich demokratów Poulet.

Krwawe zajście w Kairze

KAIR. (Pat) — 4 tysiące robotników warsztatów kolejowych w Kairze ogłosiło strajk, do którego przyłączyło się 3 tysiące robotników arsenału. Większa grupa robotników zabarykadowała się w pewnym domu i zaczęła bronić się żelaznymi sztabami przed policją, która chciała opanować zajęte niebezpiecznie. Policja użyła broni palnej przy czym około 20 osób zostało zabitych a zgorą 200 rannych.

LETNI ROZKŁAD JAZDY

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Wilnie podaje do wiadomości publicznej, iż w związku z ogólną zmianą rozkładu jazdy pociągów pasażerskich na PKP. z dn.

15 maja 1931 roku, niżej podane pociągi od wskazanej daty będą przychodziły i odchodziły do i z Wilna, jak następuje:

A) Przyjazd do Wilna			B) Odjazd z Wilna		
Rodzaj i nr. pociągu	Przyjazd g. m.	Z:	Rodzaj i nr. pociągu	Odjazd g. m.	Do:
Osob. 512	5 45	Królewszczyzna	Osob. 311	7 00	Lunińca (Zdobu-
Osob. 713	6 45	Warszawy (dw. wil)	Osob. 715	8 20	Turmont (Zemgale)
Miesz. 452	6 50	Mołodeczna	Osob. 712	8 55	Warszawy (dw. wil)
Osob. 526	7 25	Lidy	Osob. 411	9 25	Mołodeczna
Osob. 726	7 25	Dukasz	Osob. 331	10 00	Jaszun
Posp. 707	8 00	Warszawy (dw. gi)	Osob. 723	10 05	Nowo-Swęcian
Osob. 712	8 30	(Zemgale) Turmont	Miesz. 551	11 55	Królewszczyzna
Osob. 828	11 25	Warszawy (dw. wsch.) przez Siedlce i Lidę	Osob. 333	14 20	Bieniaków
Osob. 735	11 45	Suwalki	Osob. 725	15 30	Dukasz
Osob. 332	12 10	Jaszun	Osob. 431	16 00	Mołodeczna
Osob. 412	16 20	Mołodeczna	Osob. 736	17 20	Suwalki
Miesz. 352	17 10	Królewszczyzna	Osob. 711	18 35	Turmont (Zemgale)
Osob. 111	18 15	Warszawy (dw. wil)	Osob. 827	18 45	Warszawy (dw. wsch.) przez Lidę i Siedlce
Osob. 334	20 10	Bieniaków	Osob. 714	20 35	Warszawy (dw. wil)
Osob. 724	20 25	Nowo-Swęcian	Osob. 325	21 45	Lidy
Osob. 432	22 30	Mołodeczna	Posp. 708	23 15	Warszawy (dw. gi)
Osob. 716	22 50	(Zemgale) Turmont	Miesz. 451	23 20	Mołodeczna
Osob. 312	23 05	Lunińca (Zdobu- wa)	Osob. 511	23 50	Królewszczyzna

1) Poc. nr. nr. 331 i 332 kursują tylko w soboty i święta.
2) Poc. nr. 321 kursuje tylko w dni robocze.
3) Poc. nr. 325 kursuje tylko w dni święteczne.

Szczególne rozkłady jazdy pociągów podmiejskich: Wilno — Nowo- Wilejka, Wilno — Landwarów, — Zawiasy i Rudziszki podane są w ściennej rozkładach jazdy, wywieszanych na stacjach.

Do czasu wywieśnienia na stacjach nowych rozkładów jazdy (ściennej afiszów) bliższych informacji o rozkładzie jazdy pociągów pasażerskiego od 15 maja 1931 r. udzielają zawiadowcy stacji.

Niezależnie od powyższego, tytułem próby uruchamiamy się dodatkowa para pociągów między Mołodeczną a Wilejką, skomunikowana z poc. nr. 431 i 432 z i do Wilna według rozkładu: Mołodeczno odj. g. 18 - 44 Wilejka prz. 19 - 10 i z powrotem Wilejka odj. g. 19 - 25, Mołodeczno prz. 19 - 51

WYKAZ

żołnierzy armii polskiej poległych w latach 1916 - 1920 na terenie Województwa Nowogródzkiego

CEMENTARZ WOJENNY W M. LIDZIE, POW. LIDZKIEGO

1) st. szer. 31 b. str. gran. Józef Wenek 2) szer. 86 pp. Lasko Bolesław, 3) szer. 77 pp. Klimowicz Józef 4) szer. 5 pp. Gąsior Jan, 5) szer. 9 p. str. Rusinek Tomasz, 6) 21 pp. Ciastkowski Franciszek, 7) szpital pol. nr. 15 Okuński Marcin, 8) 2 pap. Sosin Franciszek, 9) 3 pp. leg. Werenчук Andrzej 10) komp. pion. Jurgielewicz Ignacy, 11) 1 pp. leg. Domagalski Franciszek, 12) lidzki pp. Cierenkiewicz Władysław, 13) 2 pp. leg. Kapłan Antoni, 14) 1 pp. leg. Taraskiewicz Józef 15) 2 pp. leg. Gawronski Franciszek, 16) kapral Liszczyk Bronisław, 17) pp. 1 pp. leg. Wierdak Kazimierz, 18) 1 kon. bat., Jakubik Michał, 19) sanit. Szpit. pol. 15 Samorajczyk Józef, 20) 4 pp. leg. Szulc Antoni, 21) 5 pp. leg. Stasiak Józef, 22) 1 pp. leg. Kojalowski Wiktor, 23) 1 p. Suwałki Ruszkowski Józef, 24) Zand pol. Pałeczka Józef, 25) 24 p. Urbanik Piotr, 26) komp. teleg. Janiszewski Antoni, 27) oddział sztab. Edmann Józef, 28) Szpital pol. 13 Myszkowski Zygmunt, 29) 14 kompania Włodarski Leon, 30) szeregowiec 1 komp. kol. zaps. Błądyk Piotr, 31) Urząd. gosp. Maleski Zdzisław, 32) 1 pap. Grabowski Stanisław, 33) komp. białoś. Świętek Józef, 34) Lidzki pułk Rzeplinski Franciszek, 35) 1 pap. Pońgowski Władysław, 36) Kompania prowiant. Aszyjczyk Jan, 37) Szpital zapasowy Szumiewicz Jan, 38) 1 szpit. zap. Słubik Jan, 39) Baon lidzki Szalkowski Czesław, 40) 1 pap. Filipowski Władysław, 41) 12 p. S. W. P. Michalak M. 42) 8 dyw. Tabor. Górczak Waclaw, 43) szereg. 77 p.p. Maiwink Grzegorz, 44) szereg. 86 p. p. Josorowski, 45) kapral 19 pap. Szymaniec Bernard, 46) 1 szer. lidz. Baonu Kowalski Franciszek, 47) komp. Park. DEL Dziedzicki Stanisław, 48) 1 pap. Tameczak Władysław, 49) Lidzki pp. Bierzynski Władysław, 50) lidzki p.p. Cieśla Tomasz, 41) 1 pap. Nowacek Aleksander 52) 36 pułk piech. Zukowski Waclaw, 53) lidzki pułk Korpusiak Antoni, 54) 1 pap. Len

POPIERAJCIE L.O.P.P.

Ofiary

Bank Cukrownictwa S-ka Akc. w Poznaniu, skład cukru w Wilnie zł. 1616.50, jako równowartość 1000 kg. cukru (według cen składu) na powodzian.

Koło Wileńskie Stowarzyszenia Urzędników Monopoli Tytoniowych na powodzian zł. 50.

skien. Jednak i wojsko i wygnańcy wciąż zawadzali o Jaworów, nie tyle o sam dwór, co o spichlerze i stogi. Z pogodnym stoicyzmem, bez wymówek i skarg, starsza pani Łęska obserwowała ruinę pracy s.p. męża i swojej porażki, czy czwartą. Nie skarżyła się przed nikim, na mniejsze i większe świństwa wyrobu krajowego, prowadziła zdecydowaną kontrofensywę wiary przeciwko płaczkom i defetyzmowi. Matka Stacha reprezentowała najradszy w kraju patriotyzm pasywny, patriotyzm poddania się prawu wielkich cyfr. Wojna jest żywiołem, a więc za jej przebieg i fragmenty, nikt nikogo obwiniać nie może. Może właśnie najwłaściwszą rolą wojenna elementu cywilnego polega na tem, ażeby jaknajpogodniej znieść wojnę.

Alę kłęski, walące się jedna za drugą, zrobiły w końcu swoje. Śmierć drugiego z synów, wiadomość o pułku „o zaginięciu bez wieści” najukochańszego Stacha, nagła zmiana w usposobieniu córki, jej zle ukrywane cierpienia duchowe, zbiegły się z odezwą Rady Obrony Państwa — i poraż pierwszy starsza Pani poczuła lek przed życiem. Zachwiała się w niej nagle wiara w to, czy jest jeszcze potrzebna, czy już nie?

Nie była politykiem, raczej społeczniczką, jak i córka z lekką inklinacją w kierunku liberalnego demokratyzmu (pauzowanie powszechne, umiarkowana reforma rolna, parlament). Teraz zaczęła brać więcej na serio „obrzydlivą

KINO MIEJSKIE SAŁA MIEJSKA Ostrobramska 8

Od dnia 22 do 25 maja 1931 roku włącznie będą wyświetlane filmy: Szampańska komedia. W rolach głównych: Merna Kennedy i Glenn Tryon.

Nad program: „Zmiana dam” komedia w 2 aktach Kasa czynna od godz. 5 m. 30. Początek seansów od godz. 6-jej. Następnym program: „Na ognistym smoku”

TAJEMNICA HOTELU

Ceny znacznie niższe. Na 1-szy seans Balkon 50 gr. Parter 80 gr. Na pozostałe seanse Balkon 60 gr. Parter od 1 zł. Ulubieniec publiczności, bohater filmu „Parada Miłości” w głównej roli kobiecej CAUDETTE COLBERT. Nad program: Dodatki wszechświatowy Przegląd Dźwiękowy Paramoutu. Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10.15 Wkrótce: Największy przebieg Maurice'a Chevaliera „KAWIARENKA”

Dźwiękowe KINO „HELIOS” ul. WILEŃSKA 38. Tel. 926.

Dziś! Najpiękniejsza kreacja śpiewno-dźwiękowa

Z ROZKAZU KSIĘŻNICZKI

Film ten przewyższa nawet „Paradę Miłości” w rol. g. bohatera filmu „Droga do Raju” Liljana Harvey i Henry Garat

Nad program: Tygodnik dźwiękowy „Paramoutu” Seansy o godz. 4, 6, 8 i 10.15. Na 1-szy seans ceny niższe

Dźwiękowe KINO „COSINO” WIELKA 47. tel. 15-41

Dziś! Triumfalny przebieg dźwiękowy

Potężny dramat. Arcydzieło gry i techniki. W roli głównej Lon Chaney, który udział w tym filmie prz. płacił życiem. Nad program: 1) Dodatek dźwiękowy „Foxy”, 2) Powódź w Wilnie. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10.15 w dniu świąt, o godz. 2-jej. Na 1-szy seans ceny niższe.

DZIS! Nadzwyczajny podwójny program! Wielki film polski w/g scenariusza Konrada Toma

1) **Kiedy kobieta zdradza męża** Wielki dramat erotyczny, osnuty na tle stosunków rodzinnych. W rolach głównych: znana artystka tragicznie zmarła w Wilnie KAZIMIERA NIEWIA-ROWSKA, M. MODZELEWSKA i JOZEF WĘGRZYN.

2) **Książę wśród cowbojów** Wielki dramat sensacyjny, osnuty na tle wielkiej miłości fermiera. W rolach głównych: Król Cowbojów TOM FYLLER oraz jego uroczą partnerkę DOROTHY DUMBAR. Początek o godz. 3. Ceny od 30 gr.

LEKARZE KOSMETYKA LETNISKA

DOKTOR Hawrykiewicz przyjmuje od 11—12 i od 5—6. Choroby skórne, leczenie włosów, kosmetyka lekarska i operacje kosmetyczne Wilno, Wileńska 33 m. 1 W. Zdr. Nr. 77.

DR. Łukiewicz choroby skórne i weneryczne ul. Mickiewicza 44, m. 20.

DR. S. KAPŁAN Choroby weneryczne skórne przeprowadzi ul. Wileńska 8.

Dr. Ginsberg Choroby skórne, weneryczne i mocropłciowe ul. Wileńska 2 od 8—11 i 4—8. Tel. 587.

Dr. Kenigsberg choroby skórne, weneryczne i mocropłciowe Mickiewicza 4, tel. 10-90. Od 9—12 i 4—8

Akuszerki AKUSZERKA ŚMIAŁOWSKA Szer Gabinet Kosmetyczny, usługa zmasażerki, pięgi, węgry, kąpiele, brodawki, karzaski, wyładanie włosów. Mickiewicza 46.

Letnisko z pełnym utrzymaniem (5 zł. dziennie) w miejscowości suchej i zdrowej, dogodna komunikacja autobusowa. Dowiedzieć się w Puhulanku 9—6 od godz. 6—7 pp.

Letnisko W Trokach z całym utrzymaniem od 5 zł. Troki, Park Miejski, była przystań Ligi Morskiej — Olszewska.

Cere poprawia, pielęgnuje oraz usuwa wady skóry. Gabinet Kosmetyki Cediś J. Hryniewickiej ul. WIELKA 26 18 m. 9. Przej. w g. 10-11 i 4-7 W. Z. P. 233.

Rower damski „Vanderer” w b. dobrym stanie do sprzedania. Antokul ul. Przej. nr. 20. (Spółdzielnia mieszkaniowa).

KOTY RASOWE do sprzedania. Portowa 14 — 7, w g. 4—6 wiecz.

Wyjątkowo tanio Natychmiast sprzedam dotleńskiego w Kolo-nji Wileńskiej. Blizsze informacje Wilno Mickiewicza 5. Sklep W. Borkowski.

Świeże wody naturalne mineralne Skład apteczny i Kosmetyczny Prow. W. Narbuta Wilno, 5-to Jańska 11, Tel. 4-72

Ogłoszenie

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Wilnie ogłasza przetarg na roboty naładunkowe w zwirowni Bezdany w ilości około 70.000 m³ żwiru.

Warunki oddania przedsiębiorstwa można oglądać w Dy-rekcji Kolejowej w Wilnie II piętro pod nr. 10 od godz. 12-jej do 13-jej codziennie prócz świąt.

W ofercie należy wskazać cenę od 1 m³ naładowanego żwiru.

Do oferty winny być dołączone:

- 1) Pokwitowanie Kasy Dyrekcji o wniesieniu wadium w wysokości 1.000 złotych.
- 2) Świadczenie przemysłowe i
- 3) pisemna deklaracja że warunki wykonania robót reflektantowi są znane.

Oferty, nieodpowiadające powyższym wymaganiom, uwzględnione nie będą.

Oferty winny być składane w Prezydium Dyrekcji Okręgowej w Wilnie do dnia 30 maja 1931 r. do godz. 12-jej w zapieczętowanych i zalakowanych kopertach z napisem: „OFERTA NA ROBOTY PRZY NAŁADUNKU ŻWIRU”.

Najniższa co do ceny oferta nie obowiązuje Dyrekcji i Dyrekcja pozostawia sobie prawo wyboru przedsiębiorcy, jak również pozostawia za sobą prawo wykonania robót sposobem gospodarczym.

DYREKCJA KOLEI PAŃSTWOWYCH W WILNIE

RADJO WILEŃSKIE

SOBOTA, DNIA 23 MAJA.

11.58: Czas.
12.05 — 12.50: Muzyka popularna (ply ty)
13.10: Kom. ineteror.
15.25 — 15.30: Program dzienny.
15.30 — 15.50: „Mała skrzyneczka” — listy dzieci omówi Ciocha Hala.
15.50 — 16.10: „Brody żydowski” — odczyt z Warszawy wygłosi pułk. H. Eile.
16.10 — 16.40: Koncert z Warszawy.
16.40 — 17.00: „Michał Faraday” — w setną rocznicę indukcji — odczyt z Krakowa wygłosi prof. dr. Z. Zakrzewski.
17.00 — 18.00: Nabożeństwo majowe z Częstochowy.
18.00 — 19.00: Audycja i koncert dla młodzieży z Warszawy.
19.00 — 19.15: Kom. Wł. Tow. Org. i Kól. Roln.
19.15 — 19.30: Ciocha Albinowa mówi!
19.30 — 19.40: Program na niedzielę i rozmaiłości.
19.40 — 19.55: Pras. dziennik radj. z Warszawy.
20.00 — 20.30: Apel kadetów ze Lwo-wa.
20.30 — 22: Transm. koncertu z Rady Mięskiej z Warszawy.
22 — 22.15: „Na widnokręgu” z Warszawy.
22.30 — 22.00: „Na widnokręgu” z Warszawy.
22.15 — 22.35: Koncert chopinowski z Warszawy.
22.50 — 24.00: Kom. i muzyka tan. z Warszawy.

Dyrekcja Lasów Państwowych w Wilnie

sprowadza z cięć roku 1930 — 31

300 m, sześć. kłociów tartacznych brzoźowych w dłuższych od 4 m. wzwyz. i srednicy w cienkim końcu od 16 cm wzwyz. o zdrowo-ropuszczone zdrowe seki na całej długości oraz krzywizna 1 cm na 1 m b. kłoca w partjach wagonowych na st. kolej.: Jurajska, Marcinkance, Otkienki, Jezioro, Mosty, Woropajewo, Glebokie, Usza, Jaszuny, Sanowo i innych w obrębie Dyrekcji.

Oferty należy nadsyłać do dnia 26 maja 1931 r. z podaniem cen, warunków technicznych. Oferty nie zawierające warunków technicznych oraz cen nie będą brane pod uwagę.

Informacyjnie udziela Wydział Handlowy Dyrekcji — telefon 1253.

DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH w Wilnie, ul. Wielka 66.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Wilnie 3-go r. c. r. w. Wilno, ul. 3-go Maja 13, na zasadzie art. 1030 U.P.C. obwieszcza, iż w dniu 27 maja 1931 r. o godzinie 10-jej rano w Wilnie przy ul. Wielkiej 50 odbędzie się sprzedaż z licytacji publicznej majątku ruchomego, należącego do firmy „Stajngauer” składającego się z mebli domowych, oszacowanych na sumę 1000 zł. na zaspokojenie pretensji Uszera Grosman, na w sumie 785 zł. 22 gr. z proc. i kosztami.

Komornik sądowy (—) W. Lesniewski.

ZA NEDZĄ I GŁODEM EPIDEMIA — SPIESZ Z POMOCĄ POWODZIANOM!

Chcesz otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe — korespondencyjne im. profesora Sekulowicza, Warszawa Żurawia, 42. Kursy uczą: rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografii, nauki handlu, prawa, kaligrafii, pisania na maszynach, towaroznawstwa, — angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej ekonomii. Po ukończeniu egzaminu przy ul. Nowo-świeckiej 5, do sprzedania. Szczegóły u dorozory.

Przedsiębiorstwo „F. Tromszczyński” w Wilnie pod kierownictwem współ-właściciela prowizora Wrażenlińskiego poleca: sztuczne wody mineralne (Vichy, Ems, Karlsbad i inne) i napoje chłodzące, przyrządzane wyłącznie w cukrze. Zakład: Piwna 7. Magazyn: Wielka 50.

role, w jednych krajach czerwone, w innych białe. I w tym właśnie momencie, kiedy siła była najbardziej potrzebna, pan Łęska poczuła nagłe że siły fizyczne zaczyna ją opuszczać. Czerwona powódź wdziera się do powiatu wszystkimi drogami. Usiłując osłabić przeciwnika od wewnątrz, pod waży idee, osadzone przed setkami lat w mózgach chłopskich. T. zw. administracja jest zdeorientowana. Wszystko z dnia na dzień staje się coraz bardziej płynne, coraz bardziej niepewne.

Pani Łęska czuje z przerażeniem, że po raz pierwszy przestaje orientować się w tem, co ją otacza i że jest coraz gorszą sterniczką rabowanego okrętu swoich dzieci. Błagała przez domowników i przyjaciół, ostrzegana przez znajomych urzędników i wojskowych, więcej dla świętego spokoju, niż dla własnego bezpieczeństwa pani Łęska zaczęła się przygotowywać do ewakuacji. I dopóki ciągnęło się pakowanie sreber, porcelany, klejnotów i innych przedmiotów wartościowych, wszystko było dobrze. Skoro jednak doszło do t. zw. przedmiotów bezwartościowych, ewakuacja utknęła natychmiast.

„Przedmioty bezwartościowe” znajdowały się w jej dawnym buduarze dziwnym trafem, niekiedy przez wojnę Czerdzieści pięć lat najszcześniejszego życia na świecie spała tam cichutko snem wiecznym. Jedne lata wcieliły się w listy, inne w fotografie, jeszcze inne w poźółkie albumy, wi-

doczki z Capri, Rzymu, Paryża, Wenecji. Był tam najcudniejszy dzień życia, wobec którego żaden brylant korony angielskiej nie miałby wartości — dzień jej ślubu... i dzień — urodzin Stacha! Były tam czasy synów i ładzi. smutek chorób, radość wyzdrowień! były tam chwilkę — imieniny, polowania, huczne zabawy, podczas których tak wiele miłych rzeczy szepczano do uszka pięknym panem! I to wszystko ma zostać przeniesione do obcego, chłodnego domu, domu bez serca i duszy?!

Dom nie jest sklepem, w którym się przestawia towary. Ale nawet w dobrze urządzonej sklepie, każdy towar ma swoją tradycyjną półkę! Czterdzieści pięć lat jej życia prosiło o pozostawienie ich w spokoju... i o pozostawienie! Czterdzieści pięć skończonych, niepowtarzalnych chwil szczęścia!

I starsza pani pozostała. Którejś nocy wdziano ją jeszcze o 12-jej, siedzącą bez ruchu przy otwartym oknie. W rezultacie 38, 39 i więcej stopni gorączki. Przy łóżku zaplakana p. Jadwiga, a od strony Zamościa huk armat. Po wojnie mówiono w tej okolicy, że starsza pani Łęska umarła na zapalenie płuc, ponieważ nocie w sierpniu bywała chłodna.

12

Burliwa rzeka odwrótu tamy z pod Wilna, tworzyła porohy i wodospady na każdej stacji. Niekiedy cofający się musiełi oczekiwać na wolne maszyny, niekiedy poprostu kłasię się za plant i ostrzeliwać Litwinów, pokazujących